

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
uteza 1. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Választás után.

Vármegyénk területén lezajlottak a választási mozgalmak.

Pár nap előtt még a lelkesedés, a felkorbácsolt szenvedélyek vezették az embereket és a nagy tömeg, a melynek nincsen szavazata, kíváncsian várta a forumon, mi lesz az eredmény.

Olyan volt az ország, olyan volt vármegyénk is, mint a vihar szele által megmozdított tenger, melynek hullámai nagy fodrokban hömpölyögve, hol felemelkednek, hol pedig leesnek.

Ma már a vihar elvonult, a hullámzó néptenger lecsillapult, s csendességében mozog az. Mindenki felvette ismét eszközét, melylyel kenyerét keresi és megkezdődött a pár napig szünetelő rendes munka. Csak itt-ott leng még egy pár háztetőn felejtett zászló, a mely a többség diadalát jelzi, vagy pedig a kisebbségben maradt párt embereinek kedélyét még mindig izgatja és a mult eseményeivel foglalkoztatja.

Nehéz és kényes dolog ez ügygyel foglalkozni, de mellőzve a kérdés politikai oldalát, mégis elfogulatlanul és tárgyilagosan foglalkoznunk kell azzal.

Sok példát lehetne az életből felhozni, hogy nem jó az egyhangúság és csendesség. Az ember természetében rejlik, hogy ha a folytonos jóban él, óhaja, akarata és törekvése, lelke teste meggyengül. Ha pedig mindig a rosszban tengődik, minden nemes és szép érzés kihál lelkéből; a zugolódás, a nemtörődomség vesz rajta erőt és erkölcsi rugója lazul meg teljesen. — Kell tehát, hogy az olyan legyen, mint a hullámzó folyam, a jó és rossz váltása fel egymást időnkint, de oly harmóniában, a mely nagyobb kitörést ne idézzen elő és ha mégis talán néha-néha az a rendes medert át is lépne, ismét tereltes-ék az vissza régi rendes folyásába, hogy az ember lelkéből kiáradó érzelmek ne öntsék el úgy a nép

egyed rétegeit, hogy azután az mindig lecsapolhatlan posványos terület maradjon.

Ezzel a hasáplattal élhetünk most, a pár nap előtti események leírásánál és színezésénél.

Hála Istennek, hogy hasonlatunk bevállott és a választások sokkal simábban folytak le, mint gondoltuk.

Egyes helyeken ugyan, hol nem is gondoltuk, voltak zavargások, sőt a garami járásban, a jolsvai választókerületbe osztott Sumjác községben véletlenségből egy emberélet is esett áldozatul, továbbá Murány, Pelsőcz és Zádorfala községek környékén izgatottság és zavargás is jelentkezett, de még kellő időben lecsillapult az és nagyobb baj nem történt, a választások pedig az egész vármegye területén rendben és simán folytak le.

Hogy mi idézte elő az izgatottságot és zavargást, ahhoz alig kell magyarázat. Tudjuk és érezzük, hogy az ember a harcban nem ura teljesen elhatározásának és akaratának. — Pillanat alatt változik meg minden, mert a szenvedély tüze ég a lelkekben. Ez idézte elő a zavargásokat is. — Az egyik helyen az emberek kisebb fokú műveltsége és különösen a szesz italok mértéktelen élvezete, a másik helyen pedig a tulságos magyar lelkesedés volt az indító ok. Mind a kettőnek meg kell azonban bocsájtanunk, mert egy ilyen mozgalom kitörések nélkül el sem képzelhető. Az elsőt ugyan el kell szigorúan ítélnünk, de már a másodiknál enyhébben bíráljon a közvélemény, mert az ember csak akkor képes nagy dolgokat művelni és nagy tetteket véghez vinni, ha a lelkesedés tüze hevíti keblét, különösen a hazaszeretet forró tüze. E tűz égett most a keblekben, s ez gyújtotta fel az embereket abban az időben, midőn alkotmányos jogukat gyakorolták és régi vágyuk teljesülésének idejét vélték beköszönteni.

Nem szabad a törvény szakasza szerint sem ítélnünk e pillanatban, mert ez egy rendkívüli kivé-

teles állapot volt az érzelmek és körülmények kényszerítő hatása alatt.

A háboru után az eseményeket bejegyzik a haditörténelem lapjaira, mi is adjuk át ezt az 1905. évi választás történetirójának s mivel nem kell utána hadi sereget fizetni, takarjuk le a beke palástjával.

Most pedig térjünk át a választás eredményére.

A roznyci kerületben ellenjelölt nélkül egyhangulag választott meg gróf Andrássy Geza disszidens programmal, a rimaszécsi kerületben pedig Dráskóczy László függetlenségi Kossuthpárti jelölt.

A jolsvai kerületben Kubinyi Géza szabad-elvű 58 szavazattal bukott meg Szontagh Andor disszidens csetneki gyárossal szemben. — Tudtuk és el voltunk reá készülve, hogy e kerületben igen erős és egyenlő lesz a harc, de Kubinyi bukása váratlanul jött és igen meglepett bennünket. — Ellenfele Szontagh komoly, nagyon művelt egyén és kiváló nemzetgazdasági erő, e mellett pedig ügyes, talpraesett szónok, kinek minden szava gyújt és lelkesít. Meg vagyunk győződve, hogy az új választott képviselőben tudomány és tehetség tekintetében a kerület nem is veszít. De vajjon felfaladjuk-e benne azt az akaratot és akadályt nem ismerő, mindent legyőző alkotó képességet és tevékenységet, mely Kubinyi Gézát nemcsak kerületében, nemesak a vármegye minden mozgalmában, de az országgyűlés termében is oly nagygyá emelte.

Kubinyi egy ember, egy férfi volt kerületének, megyéjének, hazájának és mindenkinek, még ellenségének is, ki hozzá fordult.

Elismeri mindenki, még az ellenzék emberei is, hogy veszteség reánk nézve Kubinyi bukása, mert mandátum nélkül nincs ut előtte, a melyen odanyuljon, hol panaszainkat, óhajainkat és kéréseinket teljesíteni véljük.

Nem akarjuk ezzel a panaszos kijelentéssel Szontaghot kissebbíteni, sőt örülünk, hogy man-

TÁRCZA.

Férfi és nő.

Belopódzott az alkonyat homálya
A süppedő, puha, meleg szobába
Hatot ütött az óra csendesen
Vöröses fényvel pislogott a kályha.

A férfi szólt: „Szeretem a szemed,
Mely oly mosolygós, olyan csoda-kék;
Göndör hajadnak szöke glóriáját —
Édes arcodnak méltó keretét.
Szeretem kedves, finom ajkadat
— Nincs több még ilyen eseresznyevirág —
Szeretem a rajta kelő mosolyt,
Milyet soha nem látott e világ.
Szeretlek kedvesem,
Szeretlek forrón, szenvedélyesen . . .”

Szólt a lány is: „Szeretem a napot,
A mely reád is küldi sugarát;
Szeretem a lágyan kelő szellőt,
Hisz kedvesem, téged ölelget át.
Szeretem a haragos zivatart.
— Komoly, erős, bátor, mint te magad —
S szeretem a fenn lángoló tüzet,
Mert téged egy szebb világba ragad.
Szeretlek édesem,
Szeretlek boldogan, hűségesen . . .”

Vöröses fényvel pislogott a kályha
A süppedő, meglátt, puha szobába
A vén óra ketvegett csendesen
S terült — terült az alkonyat homálya . . .

Bolygó.

Választás után.

Lezajlottak hát — Istennek hála! — egy téli választásnak izgalmas órái. Megszabadultunk a mellünkre

nehezedeő nagy kötől, mely puha helyéről való leszakadása alkalmával, úgy látszik, békés polgárok ablaküvegei háta megé került, ezer apró darabra törve szét az eddig oly unalmas, fényes egyformaságu táblát. Mert így szebb, csillogóbb és változatosabb S amint nézde gélem az üvegcseréket: egyszerre, mintha kaleidoszkóppá alakulna előttem valamennyi, amelyen keresztül százfél színben látom január 26-ikát. Itt egy veres, ott egy zöld szín csillan fel előttem, s aztán különféle skálája a szivárvány összes színeinek, derült, borult, nevető, siró színek. Ha e lap nyájas olvasója tehát a további sorokban novella helyett kinematográfyszerű képeket kap — ne nehezelteljen érte, mert amint szemünk előtt láttuk, a választás barátból ellenséget, ellenségből barátot, asszonyokból férfiakat, férfiakból nyulszívű kisasszonyokat, fehérből feketét, feketéből vöröset és novellából minden mást csinál, csak nem — novellát. Tessék tehát derült hangulattal fogadni a választások ezen zavaros visszhangját.

Reggel kilencz óra tájban koczogott be az első külvonlat, megpakolva voksokkal. Amint a jó választók kikászolódtak a kocsikból, úgy tűnt fel, mintha derék tótjaink három vagy négy rétegben egymás felett lettek volna beraktározva, annyian voltak S aztán kezdett a nagy hernyó bemászni a vasut utczán, csavargó zászlókkal, szivaczogó bandákkal. Rémmesék szálltak a levegőben, civítások és füttyök repültek, tarkázva egy-egy magyaros kiszóllással vagy káromkodással. A menet élén kakastollak tündökölték. Borzasztó! Zsándárok vezetik a menetet. Erőszak, terrorizmus. Közélről azonban kiszült, hogy csupán jámbor tót fuvós zenekar vezet a csapatot, olyanfajta fejdisszel, mint a csendöröké. A nótájuk azonban magyar volt: a Kossuth nóta és a Rákóczy-induló.

A téren vészhirek szállingóznak. Bukunk, nem bukunk . . . Ennyi voks . . . Ott az előny, itt el vagyunk maradva. Jolsvának vége. Köviben dühöng a harc. — Szeleczky egyszerben halott. Bukás itt, bukás ott. A bukás réme, mint Figaró itt amott, mindentűt. Számok hangoznak: 213—334; 105-tel előjárunk; már csak

57-tel vezetünk. Még álmainkba is számokat mormolunk . . . tizenegy . . . száztíz . . . ötvenhat . . .

Kirukkol a katonaság. Vezényszavak hangzanak, kard, puská csörög. Felállítják a kordont. A fegyverek élesre töltve. Legénység, tisztok idegenek. A legények különféle táncmulatványokat és szabadgyakorlatokat végeznek a hideg miatt. Bajuszok deres, fegyverük mint az ezüst a hidegtől. Egyszerre csörömpölnék a „Róza“ ablakai, azon egyszerű okból, mert a Margitvizes üvegek mintha lepkékké változtak volna, úgy repkednek felfelé a nagy ablakok irányába, melynek háta megett fehértoznak voksok szoronganak. A tisztok idegeskednek a katonák figyelmek. S a szegény lengyel bakának eszébe jut, hogy ő néhány percz mulva úgy löhet a tömegbe, mint talán ugyanabban az órában az ő elnyomott, kérgeskezű testvéreire lönek a császár puskái. De a zajongás elmúlik s a katonák tovább sétál; huszat lép előre, aztán huszat hátra, a hogy a reglama parancsolja.

A tótok táncolnak. Pompásan nyavalyog a csimpolya, korog a nagybőgő s czinczra a czérna a primás hegedűjén. Idegetek bomlasztó muzsika. De akinek nincsenek idegei, annak nem is bomolhatnak, mint az tesz szem fel a hegységek e vadvirágainál észlelhető. Mert ki látott ideges vadvirágot? . . . A Miso meg a Gyuro pompásan billegeti lábászárait, de mikor legjobban vigad is, ábrázatán az a megszokott nemtörődöm, mondhatni melankolikus vonás mindig ott ül. Közben átkap a kordon másik oldaláról egy tenyeres-talpas menyecsét, ki pirulva és szemléstve — de mégis hozzálát a táncz szabad művészetéhez, ha nem is annyi kellemmel és finom izléssel, mint miss Dukán, de legalább is annyi odaadással. Ők azt hiszik, hogy úgy táncolnak, a hogy a cigány húzza, én azonban azt csak külső zenének gondolom és azt tartom, hogy más füttyölt biz ott . . .

Egy verestollas csunya parasztleány meséli a komájának, hogy hogy járt a piacon. Jegy nélkül bejutott a kordon belsejébe. Észreveszi ezt erélyes főszolgabírája a járásnak és felszóllítja, hogy hagyja el a piacot. (S

Városi közgyűlés.

dátumhoz jutott; mert egy olyan ember, vas-ember fogja gyáripari érdekeinket a parlamentben képviselni és védeni, a kitől csak sokat remélhetünk és várhatunk. — De Kubinyit, a ki mandátum nélkül maradt és e pillanatban érdekeinket nem tudja képviselni, szívből sajnáljuk. Ha igazságosan ítélünk, és lehetne, a jolsvai kerületet e két férfi között kellene megosztani. Ugy, hogy *Kubinyi*, — ki e vidéket, különösen a Garamot felemelte és letette az alapkövet, a melyen tovább Szontagh biztosan fog építeni, — tartaná meg magának a közlekedést, az igazság stb. ügyeket, *Szontagh* pedig, ki az értéktelen közből is nemes érzet olvaszt, építene gyárakat és olvasztókat és a parlamentben a gyáripar fejlesztésének lenne buzgó apostola.

Hát majd meghozza a jövő, mi lesz?

A *kövi-i* kerületben *Szentiványi* Árpád szabadelvű a kerületet egy negyed század óta képviselő, kipróbált férfi zászlója került ki diadalmasan 210 szavazattal a küzdelemből a fiatalabb de fényes tehetségű *Hevessy* Bertalannal szemben.

A *rimaszombati* kerületben *Farkas* Ábrahám szabadelvű, a kerület népszerű volt képviselője győzött 312 szavazattal nagy küzdelem után az országos hírű *Bernát* István közgazdasági író ellenében, kiről feljegyezzük, hogy a nemzetiségi választókkal alkuba nem bocsátkozott.

A *putnoki* kerületben pedig *Putnoky* Móricz Kossuth-párti, a fiatal kurucz viszi el 380 szavazattal, már harmadik ízben a mandátumot, ez alkalommal *Szeleczky* Zoltán szabadelvű pártival szemben.

Ez tehát az eredmény a választás után. A szabadelvűpárt veszített egy kerületet, az egyesült ellenzék pedig ezt elhódította: a jolsvait. A többi kerületben a volt képviselők vitték el a mandátumot.

A harci zaj elmúlt, csak egy-pár választó elégtelenség panaszja zavarja még a rendes csendet, a mely vármegyénkben állandó egyetértésben és békében tartja az embereket. — Pár nap alatt ezek a hangok is el fognak nemulni és bizton reméljük, hogy a régi mederben fogjuk ügyeinket és dolgainkat végezni.

Nem mulaszthatjuk el azonban és kedves kötelességet vélünk teljesíteni akkor, midőn megemlékezünk arról, ki volt a főérdem a küzdelemben, hogy az oly szépen, komolyan és méltóságteljesen zajlott le. — Ez a férfi egy szabadelvű, mint az ellenzék előtt nagyon kedvelt, nagyon becsült és köztiszteltetben álló egyén: *Hámos* László főispánunk, kinek jó lelke, szíve és felebaráti szeretete a politikai harcban és a legveszedelmesebb küzdelemben is oly szépen és erősen kapcsolja össze az elemeket.

Éljen *Hámos* László főispán, a kit nem engedünk egy pillanatra sem félreállani a vármegye éléről.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 23-án tartotta dr. *Kovács* László polgármester elnöklésével az évben első közgyűlést, melyen jelen voltak a tisztviselőkön kívül: *Lukács* Géza, *Molnár* József, *Medveczky* Sándor, *Rábely* Miklós, *Barna* Imre, *Szabó* József kőműves, *Varga* István, *Etheg* Frigyes, *Baksay* István, *Samarjay* János, *Bozskó* Daniel, *Zachar* Gusztáv, *Jaczkó* Pál, *Szabó* József pénztár, *Soós* Ferencz ács, id. *Lévay* István, dr. *Kármán* Aladár.

Az elnököl polgármester, dr. *Kovács* László, a most első ízben összegyűlt bizottsági tagokat — különösen az újakat — meleg hangon üdvözölte. Rámutat arra, hogy a közigazgatás állapotáról évi jelentést adott ki nemrég s az 1904-ik évről is ugyancsak részletes jelentésben fog elszámolni. Előadja, hogy mennyi tenni való vár a képviselőtestületre ez évben s ő programjába vette, hogy ez évben a vizsükséglet pótlása ügyében is szeretné megkezdni a komoly munkát. Jól tudja, hogy egy hatalmas lépéssel fogja ez is előmozdítani a város fejlődését; kéri a képviselőtestület támogatását továbbra is.

Baksay István köszönetet mond polgártársai bizalmáért megválasztása alkalmából, *Samarjay* János pedig elismeréssel veszi tudomásul a polgármester előterjesztését és azt, hogy programjába felvette a város eleget és jó vízzel való ellátása ügyét. Kéri, hogy e tekintetben szakutódosok véleményét hallgassák meg.

Első tárgya volt *Lukács* Géza választási elnök jelentése, melyben az 1904. december 28-án tartott városi képviselőtestületi tagok választásának eredményét közli. A jelentés tudomásul vétetett.

A városnál a főispán decz. 21-én tartott vizsgálatot s ez alkalommal a pénztári kezelésben és ügyvitelben talált némi módosítani valót. Ez már meg is történt, s a közgyűlés az erre vonatkozó jelentést tudomásul vette.

Az állatvadászterület az állategészségügyi követelményeknek megfelelő átalakítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat felsőbb fórum által is jóváhagyatott s a tanács a *Jaczkó* Pál mérnökkel kiegészített építési bizottsággal együtt a kivitelről gondoskodik. Ugyancsak jóváhagyta a törvényhatóság a rendőrkapitány fizetelmé- és a tisztviselők lakbérilletménye ügyében hozott határozatot. A most már jogervényes határozat tudomásul vétele után a polgármester a maga és tisztársai nevében ismét köszönetet mondott a képviselőtestületnek gondoskodásáért.

Az egyik ügyészi állás megszüntetése, illetve a két állás egybevonása ügyében hozott határozat szintén jóváhagyatott s 1904. augusztus 1-től *Institoris* Endre városi ügyész 1200 korona évi fizetést kap.

A leányiskola építési céljaira felhasználandó ipariskolai alapvagyonra nézve hozott határozat részben megváltoztatott, amennyiben a város csak 6450 k. 18 fill. lért használhat fel, 6020 kor. 16 fill. alapvagyon pedig rendelkezéséhez képest külön kezelendő.

A rendőrfogalmazói állásra nézve hozott határozat szintén megerősítést nyert s elbátoroztatott, hogy az 1905. jan. 1-től, 1200 korona törzsfizetéssel rendszeresített állásra a pályázat kiíratik *Lukács* Géza és tárgynál felszólalt s kéri az állás gyors betöltését, s felhívja a rendőrség figyelmét a sikos járdára, melynek tisztán és rendben tartása nincs kellően ellenőrizve, úgy hogy a járás-keelés sok helyen életveszélyes.

A pusztai szabadkai mezelepi építkezésekre vonatkozó határozat szintén jóváhagyást nyert a törvényhatóság által, s a pályázat kiírása elrendelvetett.

A helybeli ipartestület kebelében alakult nyugdíj-egylet segélyezés iránt beadott kérvényére a közgyűlés 100 koronát szavazott meg. — *Daksay* István kívánatosnak tartaná, hogy a közönség e nemes célt áldozatkészségével támogassa, s a maga részéről 20 koronát nyomban át is ad *Szabó* József elnöknek.

Még *Szarvas* Istvánné és *Torpi* Mária a szegények intézetébe vétettek fel s özv. *Molnár* Józsefné havi segélyezése elbátoroztatott, végül a városi gyámpénztár, közpénztár és adószedő hivatal megvizsgálásáról felvett

lajdonosa át van szellemülve — ők pedig nincsenek ...

„Hölgyek a tömegben.“ Kitérő cím. Gazdag tartalom. Elkezdve a részeges Maristól, ezerféle kora, rang, természet, szemű — s száju hölgy szorong a kordon köteleinél. Anő a férfi életének fűszere. S ezt a fűszert a választás pazarul alkalmazza, úgy hogy az ember a túlélvettől emélygést kap. Ha átvonul előttük egy fahértoll sivitás basogatja a léget ha átvonul egy veres toll, akkor is, csak kissé mások a „mellézköngék“, a hangárnyalat. A bakák pedig posztolás közben megkötik a lengyel magyar barátságot, melynek — ki tudja — nem lesznek-e még a késes jövőben nagy arányu gyümölcsei. Mert hát a politika bunczutság, a politika talaja pedig sikamlós ...

A felízgatott fantázia a szunyogot is képes elefántnak nézni pláne sötétben. Im, hire kel, hogy a csendörök szuronyok közt vitték be az egyik jelölt főkortesét *vesztegetés* miatt, ki különben is a jelölttel közvetlen közeli rokonságban van. Általános megdöbbenés. Oh, mily nagy elefánt! S a szunyog? A szunyog egy szusterinas, aki nyakon vágott egy darab kővel, valami ártatlan vászoncselédet.

Másik megdöbbenő rémület délelőtt fogja el a fahértollasokat. Jön az ellenzék. Bevonul a Deák utcán. Egy kis idő múlva tömött csapat jön utánna. Félóra múlva a mellékutczákból jönnek zsufolt seregek. Majd a Jánosi utcából tör elő egy egész regiment. Jézus-Mária ez legalább 2000 voks. De egyszer csak egy megfigyelő azt veszi észre, hogy azok bizony ugyanazon csapatok. Kitérő eszme volt. Mondhatom, a riasztás teljes volt a Tisza-huszárok közt. Azonban az sincsen kizárva, hogy a választóknak a talpa fázott s azért sétáltatták őket a kortesek. Ez egészen természetes megoldása a problemának ...

„Az emberi dualizmus“-ról olvastunk mult számunkban pompás értekezést. Abban ugyanis ki van fejtegetve, hogy az ember lelke és teste olyan dualizmusban van egymással, hogy beteg lesz az, aki az egyiket a másik rovására foglalkoztatja. Ez az értekezés nyomot hagyott

jegyzőkönyv terjesztetett be és tudomásul vétetett, mire a közgyűlés véget ért.

Képviselő-választás a megyében.

Lezajlottak vármegyénkben a képviselő választások, melyekről az alábbi tudósításban számolunk be:

A képviselő választást megelőző mozgalmak e kerületben már napok előtt fokozott mértékűt öltöttek. Megindult és folyt a korteskedés az egész vonalon.

Az iparosok közül sokan munkaszünetet csináltak maguknak s kiszálltak a vidékre korteskedni. Es folyt a bor mindenfelé bőven, nagy volt a vigszámi faluszeret.

A választást megelőző napon: 25-én nagy esend volt a városban. Éjjel is meglehetősen nyugalom uralkodott, mert a Bernát párt vezetősége megkísérelte a mesterek útján hatni az éretlen subanczokra, inasokra és legényekre, hogy ne csináljanak skandalumokat s legyenek szivesek beérni azzal, hogy már csaknem minden házon, a hol *Farkas* Ábrahám pártjához állott szavazó zászlót tűzött ki, néhány ablakot bevettek. A polgármester is kiadott egy felhívást, kérve a polgárokat, hogy érvényesítsék befolyásukat s csendesítsék le a rend megzavarásában kitörni kívánó szenevedélyeket. Valószínű, hogy legtöbbet használt az éjjeli őrjárat.

Szerdán megérkezett a 250 katoná, s csütörtökön reggel kivonult a legénység egy része az Erzsébet térre.

Csütörtökön: 26-án megenyhült kissé az idő, s reggelre havazott is. Már 8 óra előtt nagy volt az élénkség. A „Három Rózsán“ földszintes helyiségében megjelent a választási és küldöttségi elnök és a bizottság.

Medveczky Sándor elnök az épület előtt harsány hangon megnyitotta a választási eljárást, majd a hivatalos eskü letétele után hozzáfogtak az aktushoz. Kihirdette az elnök, hogy kellő időben és szabályszerű formában két jelölt ajánlatott és pedig: *Farkas* Ábrahám és dr. *Bernát* István.

Ezután elhelyezkedtek. A „Három Rózsán“ *Medveczky* Sándor elnöklele s dr. *Kovács* László helyettes elnöklése mellett a jegyzői teendőket dr. *Krausz* Gyula és *Galamb* Kálmán látta el.

Itt bizalmi férfiak voltak: a *Farkas* párt részéről *Jaczkó* Pál és *Szomolnok* Antal, a *Bernát*-párt részéről dr. *Witt* Sándor és *Kalocsay* Gyula. Itt szavazott 18 község.

A városházán ifj. *Sütő* István elnöklésével dr. *Rárossy* Gyula helyettes elnöklésével működött a bizottság. Jegyzők voltak: dr. *Weinberger* Rózsó, ifj. dr. *Institoris* Endre és dr. *Glauf* Pál. Bizalmi férfiak: a *Farkas*-párt részéről *Fáy* László, id. *Rábely* Miklós és *Botár* Gyula, a *Bernát*-párt részéről: *Argay* György és id. *Lengyel* Pál. Itt leszavazott 24 község.

Az elhelyezkedés közben már 8 óra után zászló alatt, zeneszóval a jelölt: *Farkas* Ábrahám harsány éljenzése közben kivonult egy lelkes csapat az érkező különvonat fogadására.

Pontban 1/2 9 kor megérkezett az első különvonat, mely csak egy ontotta a szavazókat. 850 ember jött e vonaton s ezeknek bevonulása imponáns volt. Elöl a tiszolci gyári zenekar, azután lobogók alatt a szavazó polgárok, középen és végül egy-egy cigány-zenekar. Az *Andrássy*-ut mentén elhelyezkedett éretlen subanczok és mesterlegények hurrogásai az imponáns menet nyugodt, komoly magatartását nem zavarta s teljes rendben lelkes éljenzések között érkezett be az Erzsébet-térre a nagy tömeg választó s elhelyezkedett a városházával szemben.

Már javában folyt a szavazás, mikor a *Bernát*-párt különvonata megérkezett. Ezen is nagy számmal jöttek a szavazók, s zeneszóval szintén teljesen rendezett zárt sorokban vonultak be zászlók alatt lelkes éljenzések között, s elhelyezkedtek a főtérre a „Három Rózsán“-val szemben, aztan elvonultak a tanyákra.

A szavazást a „Három Rózsán“ *Rimaszombat* *Farkas*-párti szavazói kezdték, aztan a *Bernát*-pártiak ad-

jobb kezével kiutasítolag intett a „Rózsán“ felé.) A fickó feleselni kezd. A főszolgabíró int a csendöröknek, akik megindulnak felé. „Hát aztán mit csináltál?“ kérdi a másik érdeklődve. „Hát, hát azt feleltem, hogy nekem abból senki nem parancsol és mire a csendörök odaérkeztek ...“ „No, akkor?“ „Akkor én a magam jószántából elhagytam a piacot a városház felé.“

A tiszték a czukrászdában költöttek el zord katonához illően — reggeli kávéjukat (mert manapság már a tiszték sem magyar fiúkat reggeliznek) Tracsosoltak azon a kevert német-lengyel nyelven, mely oly kedves magyar füleknek. Az egyik felsőhájtott. „Nyomorult fészék! haszontalan hely. Nincs egy tisztességes kávéháza, egy tisztességes separéja. Az embert az unalom gutája kerülgeti. A városháza a fővendéglője, a mellékvendéglője — vetekekednek, hogy egymást tullicizálják idülttség és rutság tekintetében. Hej *Krakkó*, *Krakkó* ...“

A másik erre azt mondja: „Utalom azt a várost. Ne emlegesd. Ha nem szorulólnék rá a c-sászár rongyos zsoldjára, meg a fényes nyomorúságára — barátoskám, ebbe a városba jönnék lakni. Nekem módfelett tetszik. Derült, nyájas és az nem is baj, hogy kissé kisvárosias. Kérem, czukrász ur, hol lehet megkapni *Rimaszombat* ansichts-kártyáját? ...“

Nekem, miután mástól hallottam e dialogust, kissé apokrifnak tűnik fel ...

A „Rózsán“ ablakai bus pusztulás nyomait mutatják. Benne voltak elhelyezve a fahértollasok, a Tisza-huszárok, az erőszak emberei. Rosz nyelvek azt mondják, hogy ezek az erőszakos firmák verték nem „be“, hanem „ki“ szobáik ablakát. Hát az ki is telik tőlük ...

A kordonon belül fel feltűnik hol egy fehér, hol egy vörös toll imbolyogva. Gazdája imbolyog, tehát neki is kell. A voks lábai olyanformán járnak, mintha mentettet tánczolna. Feje, kezei, dereka a kigyó mozgásától kezdve minden mozgást bemutat s torkából olyan hangok törnek elő, mint mikor a sioux indián harci dalba fog. A publikum haragos, megvető, ujjongó, derült s a toll színével szoros összefüggésben álló szavakban ad kifejezést érzelmeinek, mert hát az imbolygó toll boldog tu-

a főkortesek lelkében, mert megittasítván a voksok lelkét magasztos eszmékkel és érveléseikkel, nehogy a test a reakció által szenvedjen, a dualizmus szellemében a testet is megfelelő táplálékkal látták el ... pártkülömbőség nélkül ...

A lelkesedés tüze fennen lobogott mindkét pártnál, s jelképileg fennen lobogott a piacon is a templom két oldalán. Ott a fázók enyhülést, a nem látók világosságot, s a lakók kormot és piszkot találtak. A lángolás reggel volt leghvevesebb, a záróra előtt legintenzivebb és záróra után elhunyó, lelohadó vala Valószínű, hogy az egész országban a nyertes jelölt e lángokra emlékszik legjobban vissza. A vesztes jelölt pedig e kormokra és elhamvadt fákra. Amannak a fa, emennek a tűz törődik ki emlékezetéből ...

Felvettem végül a kérdést magamnak, s felvetem most az olvasónak is — kinek van haszna a választásból? Rövid következtetések után kisütöttem, hogy az egész világnak, s hogy egy-egy választás csak nyereség nemzetgazdasági szempontból. Ugyanis, ki veszít? A jelöltek nem kell számítani. Amelyik nyer, az megkapta a magáét, aki vesz, az eljátszotta a magáét, de miután próbálkozott, kell annyi vagyonának lenni, hogy az reá nézve nem veszteség. Azt tetszik mondani, hogy hátha az volt az utolsó pénze? Akkor meg igazán nem kár érte. Vagyis megállapítottam e fényes logikával, hogy veszteni senki sem veszít. Nyerni pedig nyer a mezőgazdasági szeszipar, nyer a hentes ipar és ennek kapcsán az oktan állatok ügye (kevesebbet kell szenvedniök az életben, ha korán elhunynak), nyer a szövő fonóipar, a festékipar, melyek zászlókat liferálnak. Nyer a kereskedelem, mely eladja, nyer a kocsmáros, nyer a dohánygyár, a trafik: nyer az állam miut fogyasztási adószedő, nyer a tollak révén a tyukászat, a csibészet. Tehát nyer az egész világ.

Mégis nem tudom ezek után, hogy mért jajdul fel sokat szenvedett szegény hazánk egy-egy választás után? hiszen boldog a magyar!

Spektátor.

ták le szavazatukat. A bizottságnál a délutáni órákig a Bernát-párt többsyire előnyben volt, de a másik bizottságnál a Farkas-pártnak már a kora délutáni órákban 200—250 szavazattöbbsége volt.

Rimaszombatból a lajstromban levő 550 szavazó közül — kik közül azonban többen meghaltak vagy elköltöztek — 369 szavazott le, s ezek közül 199-en Farkas Ábrahámra, 170-en Bernát Istvánra.

Mind a két bizottságnál déli 11 órakor 424 szavazó élt jogával s ekkor Farkasnak 261, Bernátnek 163 szavazata volt.

Esti 7 óráig Farkas 990, Bernát 675 szavazatot kapott, tehát ekkor 315 volt előbbi többsége.

A városházán $\frac{3}{4}$ -kor már minden község leszávozott s $\frac{3}{4}$ -ig kitűzetett a záróra, melynek leteltével megállapították, hogy a bizottságnál Farkas Ábrahám 565, Bernát István pedig 335 szavazatot nyert, tehát Farkas többsége itt 230 szavazatot.

A „Három Rózsán” a községek 9 órakor szavaztak le s 10 órára kitűzetett a záróra.

Ez idő alatt leszávozott számos elmaradt rimaszombati szavazó s néhányan a vidékről. 10 óra 25 perczkor lezáratták a szavazás s megállapították, hogy a bizottságnál Farkas Ábrahám 557, Bernát István 475 szavazatot kapott. Itt Farkas többsége: 82 szavazat.

Ezután a jegyzőkönyvek készítették el, melyek befejezése után Medveczky Sándor választási elnök kihirdette az eredményt.

E szerint a kerület 42 községéből leszávozott 1932-égyen. Farkas Ábrahám kapott 1122 szavazatot Bernát István pedig 810-et, s így Farkas Ábrahám 312 szavazattöbbséggel a rimaszombati kerület megválasztott országgyűlési képviselője lett.

A két bizottságnál 15 szavazat utasítottatott vissza.

Az egész választás alatt a katonaság, esendőség és rendőrség ügyelt a rendre. A mi esend- és rendzavarás történt, azt a gyerkőcök és iparos inasok s ezekhez hasonló firmák csinálták, kik számos Farkas-párti szavazónak összes ablakait ökölnyi kövekkel és botokkal verték be, — nem gondolva azzal, hogy esetleg gyermekeken életveszélyes vagy halálos sérüléseket ejthetnek.

Ejfelután elcsendesedett minden. A mandátumot Medveczky Sándor választási elnök szép szavak kíséretében adta át Farkas Ábrahámnak, ki választói lelkes éljenzése között megjelent az Erzsébet-téren s Isten szabad ege alatt mondott meleghangú köszönetet választói őszinte szeretetért és bizalmáért.

A vármegye többi részéből is megérkeztek a tudósítások.

Rimaszécsen már kora délelőtt befejezték a választási eljárást. Draskóczy László függetlenségi jelöltet egyhangulag a kerület képviselőjévé kiáltották ki.

Rozsnyón a választási elnök dr. Sulyovszky István gróf Andrásy Géza disszidens szabadelvűpárti jelöltet a rozsnyói választókerület egyhangulag megválasztott képviselőjévé jelentette ki.

A kövi-i kerületből, hol Kubinyi Ferenc volt a választási elnök, rémbírek érkeztek s este 7 órakor elterjedt a híresztelés, hogy Szentiványi Árpád megbukott. De csakhamar megjött a megbízható értesítés, hogy a Szentiványi Árpád szabadelvűpárti jelölt, Hevessy Bertalan függetlenségi Kossuth párti jelölt ellenében 210 szavazattöbbséggel győzött.

Annál szomorubb hír jött Jolsvárol, mert itt a kerület régi kipróbált képviselőjéhez: Kubinyi Gézához, — kinek Jolsva és a Garamvölgy végtelen sokat köszönhet — választói hűtlenség lettek.

Pohradzsky Endre erdőigazgató volt itt a választási elnök s a szavazatszedő küldöttség elnöke: Schröder Gyula. 30 község szavazott le s a szabadelvű párti jelölt Kubinyi Géza 58 szóval maradt kisebbségben Szontagh Andorral szemben.

Putnokon dr. Fornéth Gyula tb. megyei főjegyző volt a választási elnök. 51 község szavazott le s Putnoky Mórictot, a kerület régi függetlenségi párti jelöltjét 380 szavazattöbbséggel választották meg Szelezsky Zoltán szabadelvű párti jelölt ellenében.

*

A választás után, folyó hó 27-én, a szabadelvűpárt a következő táviratokat küldte a központba:

„Nagyméltóságú gróf Tisza István miniszterelnök urnak Budapest.

A nagyméltóságod nyilatkozataiban és tetteiben minden alkalommal kifejezésre jutó, alkotásokra hivatott és minden akadályt legyőzni tudó elszánt bátorság, a miskolci felkötésből minden jó magyar szívnek szülő honszerelmi fanatizmus 312 többséggel nagy lelkesedéssel választotta meg tegnapi igaz hívét, Farkas Ábrahámot országos képviselőnek kerületünk szabadelvű pártja, ezen alkalomból tiszteletteljesen üdvözlő nagyméltóságodat budapesti győzelméhez s hazánk boldogulásának szilárd alapot építő politikai céljainak megvalósításához szívből szerencsét kíván — a rimaszombati választó kerület szabadelvű pártja nevében Molnár József elnök.

Dr. Krausz Gyula jegyző.”

„Nagyméltóságú báró Podmaniczky Frigyes urnak Budapest.

A rimaszombati választókerület szabadelvű-pártja szívébe véste Nagyméltóságod intelmét, melynek küldésével a képviselő jelölés alkalmából minket kitüntetni kegyes volt, — gróf Tisza Istvánnak s a 48-iki nagy alkotásokat fenntartó és tovább építeni tudó igazi szabadelvűségnek erős hívét, Farkas Ábrahámot tegnapi 312 szótöbbséggel nagy lelkesedéssel országos képviselőnek választotta s ezen alkalomból Nagyméltóságodat és az országos szabadelvű pártot tiszteletteljesen üdvözlö.

A rimaszombati választó-kerület szabadelvű pártja nevében

Molnár József elnök.

Dr. Krausz Gyula jegyző.”

Egyről-másról a mi elég időszerű.

Kisvárosi életünk elég változatos, s vannak megörögzíteni való mozzanatok, melyek annak idején — mondjuk korunk után 10 000 esztendővel — majd ha Rimaszombat történetét megírják, a történelembúvár részére érdekes adatokat fognak szolgáltatni ahhoz, hogy a város multját a halás utókorral a maga mivoltában megismerjék.

Ilyenek például, hogy sok és sok évvel előttünk, a midőn még a csutorás nem tudott a rimaszombati hegy termelte szőlőbörához hozzá szólni, mivel hogy ha itt a rigó csórit beleültette az érett szőlőbogyóba, Tokajhegyig meg sem állott s ott is kételkedve nézett a gerizdre, vajjon nem rimaszombati termés volna az is, — a czéliből, hogy a hoi természet szőlőbörához a lakosság hozzá álljon és hogy a városi sörfőzde is jövedelmezőbb legyen, a magistrátus betemette a város melletti dus forrásu savanyuviz kutat; s a forrás megszegyenelve magát az őt ért csufszágon, meg sem állott a borsodi Cserneligyig: — azóta ott boldogítja a jó barkókat.

Korunkban is történtek nevezetes dolgok; hogy többet ne mondjak, itt van a Csurgó kérdése, mely bő vizével ellátta a várost. A mult évben bekövetkezett szárazság gondolkodóvá tette a várost, hogy az a sok viz minek legyen, mikor másutt úgy sincs a nagy szárazságban; megigazította tehát a kutat úgy, hogy most már csak kanállal lehet meríteni belőle; de gazda nélkül számolt; mert azóta a város egyik disze a Kohary-utcai nagymérés ott hagyta a kut szomszédját, közelebb vitte tanyáját a Rima folyóhoz — természetesen emberbaráti szempontokból. Azóta a Rima vize csakis a közegészségi czélokra — szesz- és borhigításra — elégséges házi állataink pedig sóváran tekintenek az égre egy jótékony esőért, hogy ezen isteni italt élvezhessék: a „Csurgó-bank”-nak fontosabb feladata nincs, minthogy most már a változott viszonyokhoz képest elvezetését helyesebb alapokra fektetve változtassa meg; a képviselőtestület meg azon tőri a fejét, hogy Pokorágyról hozasson-e vizet, avagy artézi kutat furasson.

A tél bekövetkeztével nagy öröme volt a lakosságnak a felett, hogy a szombaton élvezhető porfelbőktől megszabadul (tudvalevőleg Rimaszombatban szombaton seprük az utcákat, természetesen víz nélkül) nohát nem is söpörnek ám. Jött azonban egy kevés szerencsétlen hó, s hogy ebből majd tavasszal vizet is lásson a lakosság, óvakodtanak azt eltisztítani; oda fagyott ez a járdákra Eneke a mondott előnyön kívül még más haszna is van. Megtanulunk balancirozva sétálni; gyakoroljuk magunkat, miként lehetséges a jégen nyak- és lábtörés nélkül elesni stb. Ehez a módot leginkább a társutak, testületek, és kereskedőink nyújtják, mert azért még mindig akadnak érzéketlenek, a kik a havat házaik előtt el is tisztogatják. Ugy halljuk, a város polgármestere a havat fel akarta ugyan a járdákról tisztítani, de körültekintő vezérferfiak azt — a fenti előnyökre hivatkozva — megátolták.

Szerencsésen túléltük a választást is, némelyeknek a magasra törő Bernát, másoknak a szelid Farkas koma kellett volna, a nézetkülönbséget megszüntetendő: egyes jeleseink a kapacitatio terére léptek, bevették a Molnár, Kármán stb. ablakait. Némely nyulszívű városatya föl is szólalt a városházán, hogy polgármester és főkapitány szelid nyomással igyekezzék a város régi jó hírnevét fenntartani, meg is ígértették. Felállott az általános ipartestület hiúságnélküli, nagytekintélyű elnöke is s ígértet tett, hogy a multban is elősmert rendet a varga, suszter, csizmadia, asztalos inasok és legények — pardon segédek — igénybevételével lehetőleg fel fogja tartani — szóval a rendőrségnek mindenben kezére játszani. — Hat a tett ígértet testé is vállott, a ki nem hiszi, tapogassa meg a Reinitz betört fejét, nézze meg a Lichtsein, a Három Rózsá stb. ásitó ablakait s ha még ez sem elég bizonyosság, vegyen a kokovai tanító széttepett ruhája helyett ujat.

Szóval a város fenkölt lakossága következetes volt, multját meg nem tagadta s mi büszkén és bizalommal nézhetünk a jövő elé, mert csak sást nemzenek a sasok.

y.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Korcsolya-estély. Február elsején tartja a korcsolya-egylet választmányja szokásos februári korcsolya-estélyét. Az estély, melynek rendezőségében garanciát látunk a legjobb eredményekre, mindent elkövet, hogy a mulatság fesztelen és kifogástalan legyen. A közönség köréből is úgy értesülünk, hogy az estély népes és igen látogatott lesz. Jó kedvben pedig, ismerve korcsolyapályánk közönségét, hiány semmi körülmények közt sem lesz.

Tanári vizsga. Batta István, Batta György simonyi ev. ref. lelkész szép tehetségű fia, f. hó 25-én tette le a tanári vizsgát a kolozsvári tudományegyetemen kiténő eredménnyel.

A pénzügyminiszter üdvözlése. A rimaszombati kir. pénzügyigazgatóság, a mellé rendelt számvevőség, az adóhivatalok és pénzügyi biztosságok Lukács László pénzügyminisztert minisztersége tizedik évfordulója alkalmából a pénzügyigazgatóság kezdeményezésére feliratban üdvözölték. A feliratra a miniszter a következő meleghangú választ küldte:

„A m. kir. Pénzügyigazgatóságnak Rimaszombat.

Abból az alkalomból, hogy e hó 15-én miniszteri működésének tizedik évét betöltötték, a pénzügyi hatóságok és hivatalok különféle alakban juttatták hozzám szerencsekívánataikat.

Az albumok, fölliratok és táviratok sokaságából az üdvözléseknek a köteles tisztelet határait messze meghaladó oly szokatlan melegsége árad felém, mely élénk tanubizonyoságot tesz az egész pénzügyi tiszti-

kart a kormányzó hatóság vezetőjével szemben átható arról a teljes érzelmi összhangról, a mely a köz érdekében való sikeres együttműködésnek egyik elsőrendű biztosítéka.

Megvalósulva látván ekként azokat a magasabb erkölcsi érdekeket, a melyek ápolása és sikeres érvényesítése gond- és fáradságteljes miniszteri működésem egyik célja volt, jóleső megnyugvással és benső örömmel tölt el a pénzügyi hatóságok és hivatalok nagyra-becsült megemlékezése.

Abban a meggyőződésben, hogy ez az ünnepélyes alkalom a pénzügyi ágazat egymásra utalt szervei között eddig is fennállott szoros kapcsolatok szilárdságát még fokozni fogja, megtisztelő üdvözléteikért halás köszönetemet nyilvánítom s a jövőben is számítok az egész pénzügyi tisztikarnak arra a szakavatott, hű és ügybuzgó támogatására, a mely tiz évi miniszteri működésem eredményeit kétségtelenül jelentékeny részben biztosította.

Budapest, 1905. évi január hó 20-án.

Lukács sk., pénzügyminiszter.

Halálozás. Özv. idb. Szabó Lászlóné, csak az előtte egy pár nappal előbb elhunyt Szabó László várgedei földbirtokos özvegye költözött el az élők sorából f. hó 25-én életének 84-ik évében. Az elhunytat nagy kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. A gyászjelentést egész terjedelmében itt közöljük: „Szabó László mint fia, Szabó Ellike és Miczike mint unokái; Prónay Albert mint unokaöccse és Smahl Jánosné szül. Prónay Alice mint unokahuga férjével és gyermekeivel Szilárdy Pistike és Ellikével a maguk s a nagyszámú rokonság nevében megtört szívvel tudatják, hogy a felejthetetlen anya, nagyanya, nagynéne, rokon özv. idb. Szabó Lászlóné szül. Prónay Amália 1905. évi január hó 25-én este 6 órakor hosszu szenvedés után életének 84-ik, boldog házasságának 46-ik évében jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei 1905. évi január hó 28-án (szombaton) d. u. 3 órakor fognak Várgedén az ág. ev. egyház szertartásai szerint a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke lengjen porai felett!”

Sétahangverseny és táncmulatság. A rimaszombati kereskedő-ifjuság február hó 11-én szombaton, a „Három Rózsá” nagytermében a létesítendő kereskedő ifjuság egyesülete alapja javára sétahangversenyyel egybekötött zárkörű táncestetlyt rendez. A hangversenyen a losonci 25-ik gyalogezred zenekara fog közreműködni. A tánczene egy részét a helybeli cigányzenekar szolgáltatja. Belépti-díj személyenként 2 korona. Kezdeté pontban 8 $\frac{1}{2}$ órakor. Karzati jegyek előre váltathatók Bakcsay Józsefnél. — Műsor: I. Koronázási induló, a „Próféta” című operából Mayerbeertől. — II. Magyar koncert „Ouverture”, Kéler Bélától. — III. Fantázia a „Lusta Jancsi” című pantomimikai balletből, Netbal D-től. — IV. Dal a „Drótos-tót” című operettből Lehár Ferenczről. — V. Magyar dalok és tánczok „Potpourri” Fucik L-től. — VI. Magyar tánczok Brahms J-től. — Vigalmi bizottság: Farkas Lajos, Fodor Mihály, Gémes Béla, Gottlieb Ármán, Horovitz Béla, Hozalitz Gyula, Szigárdó Gyula, Lang Aladár, Nehrer János, Seitelbach Részó. — Pénztárnokok: Grosinger Miksa, Soós Gyula. — Rendezőség: Agócs Géza, Andaházi Lajos, Berger Gyula, Beracs Gusztáv, Csizy Kálmán, Dobos Jenő, Erdős Mór, Eckstein Pál, Eckstein Oszkár, Fodor János, Friedmann Zoltán, Friedmann Zsigmond, Fried Vilmos, Kreitsi Ede, Kohn Izidor, Kovács Ignác, Kovács Gusztáv, Kovács István, Kohn Aladár, Neumann Vilmos, Neumann Ármán, Schlesinger Dóri, Szokoly Gusztáv, Tomcsányi Gyula, Weiss Jenő, Weiss Sámuel.

Halálozás. Krman András nyug. ág. ev. lelkész fiánál, Krman Lajos cserencsényi ág. ev. lelkészénél, folyó hó 25-ikén, 78 éves korában, Cserencsényben elhunyt. Nyugalomban 5 év óta volt s halálát kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése f. hó 27-én, nagy részvét mellett ment végbe.

Gyilkos lövés. Sumjácson folyó hó 23-án a Kubinyi- és Szontagh-párti választók hajba kaptak egymással s az utóbbiak Kohen Valdemár hercegi erdészt megtámadták. Ez védekezett s revolverét rántotta elő, azonban kiesavarták kezéből, s Kapusznayk Mihály, a bolgár fejedelem szabadságon levő vadásza a töltényeket kiszedte a fegyverből és úgy adta át egy parasztembernek, azt mondva, hogy ezzel ugyan már löhet bárki is, mert nincs megtöltve. A paraszt ember erre elkezdte csattogtatni a forgó pisztolyt, melyben véletlenül egy löveg bentmaradt, ez elsült s a szemben levő Kapusznayk Mihályt találta a lövés. Az athleta természetű ember összeesett s csakhamar meghalt. A bíróság megindította az eljárást, a Kapusznayk hulláján törvényszéki boncolást végeztek s aztán eltemették. — A bolgár fejedelem bizonyára sajnálni fogja, hogy legkedvesebb és legmegbízhatóbb szolgája, ki Szófiából szabadságra jött haza, ilyen tragikus véget ért. — Az ügyben a vizsgálat folyik.

Az időjárás. A mostani zord tél bizonyosan csalódást okozott sok családnál, mert nem számítva az előző telek után valami zordanabb időre, faszükségeiteket is kevesebbre tervezték. Erdekes csupán az az egész dologban, hogy ezek a zord és langyos telek bizonyos ciklusokban következnek egymásután. Hogy például is illusztráltassék ez állítás, csak emlékezzünk vissza a mult század első évtizedeire, a Napóleoni hadjáratokra, egészen a mi szabadságharcunkig, mely korszakban erős, kemény telek jártak. Utánna egy cikluson keresztül, úgy látszik egészen a mult télig, langyos, hó és fagy nélküli volt majdnem minden tél. A XVIII. század eleje is igen hidegeket jegyzett fel, a kuruczvilágra zord idők jártak. A század második fele ismét sáros, nedves telekkel járt. Úgy látszik, most újra fordul a kerék. A század eleje is már hideg lesz. Hogy mi ennek az oka, azt a csillagászat és a meteorológia különféle módon magyarázza. A csillagászat a föld tengelyének kupszerű felületen mozgásával, mely szintén periodikus, magyarázza e jelenségeket. A meteorológia pedig a Golf áram rendes utjából való időszakos kitéréseiben leli a felvilágosító körülményeket. Mindkét természetudományi felfogásnak sok híve és sok alapja van, mindkettő egyformán jogosult. A jövő télre ennek folytán czélszerű lesz legalább annyi türelőfát előirányozni, a mennyi az idén elég, t. i. elég. Mert most vagy ötven évig fázni fogunk ismét, kiveve azokat, akik időközben maguk is kihűlnek.

Polgári olvasóköri bál. Szombaton, február hó 4-én a rimaszombati polgári olvasókör a „Három Rózsa” nagytermében mulatságot rendez. Hirt adtuk erről már mult számunkban is, most csak még egyszer akarjuk figyelmébe ajánlani közönségünknek e mindenképen sikeresnek ígérkező mulatságot, melyen a védőkönyv tisztét városunk közszereztetének örvendő polgármestere dr. Kovács László szeretetteljő neje fogja betölteni.

Halálozás Szabó Lajos nyugalmazott vármegyei iktató húnnyt el e hó 23-án Szerkében 61 éves korában. 28 évig állott e vármegye szolgálatában mint iktató, e mellett hírlapírá-sal is foglalkozott — Öt éve, hogy nyugalmába vonult és Serke községbe ment lakni. A helybeli Polgári körnek sok éven keresztül volt jegyzője s sokat és önzetlenül fáradozott a kör fejlesztése érdekében s annak ötven éves működését tartalmas, szép jelentésben méltatta. Lapunknak is sokat dolgozott, számos figyelemreméltó, közérdekű cikk került ki tollából. — Halála őszinte részvétet kelt s a Polgári olvasókör részvétele járólul gyászobozót tűzött ki az épületre s az elhunyt ravatalára koszorút helyezett. Temetése folyó hó 25-én szerdán ment végbe nagy részvét mellett Szerkén — A család következő jelentést adta ki: „Öz. Szabó Lajosné szül. Kálmán Zsuzsanna mint neje, Szabó Erzsike mint leánya; öz. Svehla Istvánné szül. Kálmán Mária mint sógornéja a többi rokon nevében is mely fájdalommal tudatják a felejtethetetlen jó férj, szerető gondos atya, sógor és rokon Szabó Lajos Gömör Kishontvármegye nyugalmazott iktatójának folyó január hó 23-án délután 2 órákor hosszas szenvedés után élete 61-ik és boldog házassága 28-ik évében történt gyászos elhunytát. — A drága halott hült tetemei folyó évi január hó 25-én d. u. 3 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a szerkei sírkertben örök nyugalomra tetetni Áldás és béke lengjen drága porai felett!”

Tompa-estély. A Tompa kör f. hó 21-én délután 5 órákor estélyt rendezett a főgimnázium tanástermében. A kör estélyei még egyelőre nem nyilvánosak, s így az illetékes körökön és faktorokon kívül e-upán meghívott vendégek előtt pergett le a műsor. A megnyitót dr. Veres Samu főgimn. tanár tartotta kizsellemes szavakkal üdvözölte az összegyűlteket és vezette be a műsort. A program első száma egy férfi quartett volt, melyet Fekete Mihály, Hujber József, Szücs György és dr. Törköly József urak izléssel és nálak megszokott pontossággal adtak elő. A jól megérdemelt tapsok után Horváth Zoltán főgimn. tanár olvasta fel értekezését *Lisznay* Kálmán költő irodalmi munkásságáról. Szépen jellemzte azt a tevékenységet, melyek Lisznay a magyar költészet életre keltesénél kifejtett, de egyuttal kritika alá vette azokat a tévedéseket is, melyet a Lisznay pennája alá becsusztak. Minthogy subjectív részük is szerepeltek az érdekes felolvasásban, melyek részben előadóval részben családijával állottak összefüggésben, a közönség mindvégig érdeklődéssel figyelt s előadót ezen kívül is elismerésnek minden jelével tüntette ki. A következő pont *Czinke* Ica szavalása volt, ki Farkas Imre gyönyörű költeményét szavalta nagy batással. A szép költemény tökéletes előadása által pompásan érvényesült. A műsor ezzel kimerítetett, de a társaság nem oszlott széjjel, hanem vidám beszélgetések között még sokáig együtt maradt, közben még gyönyörködve a „János vitéz” kedves melódiáiban, melyeket közkívánatra *Czinke* Ica énekelt és a melynek művészi zongorakíséretét Simon N. ref. segédlelkész látta el. Utóbbi nagy hatást keltett zongora mellett előadott énekszámaival és kupléival is. A társaság vidám hangulatban csak vacsoraidőn oszlott szét.

Nyugtázás. Hálas köszönettel nyugtazzuk ngos *Baksay István* kir. tanácsos ur 20 korona és tek. *Lányi Lajos* kir. iparfelügyelő ur 15 korona önkéntes adományát, mely összeget az *ipartestületi nyugdíjgyűlés* alap tőkájé javára felajánlani szivesek voltak. — Rimaszombat, 1905. jan. 25 — *Kovács István* pénztárnok.

Véletlen lövés. Helypán mult hó decz. 4-ikén *Brancsik György* egy revolvert nézegetett, s addig babrált vele, míg a fegyver elsült s a kis 3 éves *Pribilina* Györgyöt szíven találta. A gyermek összerogyott s csakhamar meghalt. F. hó 25-én a törvényszék ítélkezett *Brancsik György* felett s gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt 3 heti fogházra ítélte. Az ítélet jegerős.

Katonaság. A folyó hó 26-án városunkban megtartott képviselőválasztáshoz katonai karhatalomul 250 fő gyalogos rendeltetett be Galiciából Krakkból. A két osztrák ezredből összeállított 2 század f. hó 25-én déli 1 órákor érkezett külön vonaton és dobszó mellett vonult be szállására, a régi gimnáziumi épületbe. Az ezred többi része a vármegye több helyére lett szétosztva. Így 450 ember Putnokra, kisebb csapatok pedig Kövi, Murány, Pelsűcz és Zidorfala stb. községekbe, hogy a rend és csendre felügyeljenek. — Az ide érkezett csapat parancsnoka egy kedves modern őrnagy volt, beosztva még 3 kapitány, 3 főhadnagy és 1 hadnagy. Nagy örömet okozott városunk lakosságának a bevonulás, mert már régen láttunk városunkban katonaságot. F. hó 27-én d. u. öt órákor vonultak el vissza Krakkbóba.

Végtárgyalás. Darnyán még a mult nyáron, augusztus 13-án történt, hogy a rimaszombati vásárról ittasan hazajött *Jéney Vilmos* atyja *Jéney Dénes* házába be akart mind-náron törni s mikor az öreg kikiáltott a fiára és rendre utasította, a fiu fejszével az ajtót zuzni kezdte. Az öreg ekkor kinyitotta az ajtót és beboacsátva fiát, összeszólkoltak. A fiu fejszével apjára rontott, mire az öreg *Jéney Dénes* kétszer rálőtt a fiára: *Jéney Vilmosra*. Még ezután dulakodtak egymással, de a fiu csakhamar összeesett és meghalt. F. hó 25-én tárgyalák az itteni kir. törvényszéknél az esetet, mert az ügyesség halált okozó testi sértés büntetése miatt vádat emelt *Jéney Dénes* ellen. *Kollbay* Sándor elnökléte alatt *Lengyel György*, *Velez* Ferencz bírák ítélkeztek. A vádat dr. *Mészáros* István kir. ügyész képviselte; a védelmet dr. *Stern* Jakab vitte. A bíróság a jogos önvédelmet elismerte s az öreg *Jéney Dénes* felmentette.

Az alsófoku bábaiskolában a mostani tót nyelvű kurzus e hó végén befejezést nyer s február 1-én kezdetét veszi a másik tót nyelvű tantárgyam, mely márczius 31-ig tart s ezután hat hónapig nem lesz kurzus.

Kémény-tűz F. hó 24-én este 7 órákor ismét kémény-tűz ütött ki. *Mikó* Pál úvárosi lakos kéménye gyulladt ki, de sikerült azt hirtelen minden nagyobb veszedelem nélkül eloltani. A tűz okát ismét annak tulajdonítják, hogy a kéményseprő nem tisztítja rendszeresen a kéményt és a felhalmozott korom rögtön tűzot fog. Hát vége legyen egyszer már e türhellen állapotnak, erélyes intézkedést kérünk.

Nyilvános nyugtázás A „Nyustya községi kötelezett költözői egyesület” egy új tüzi teeszkendő beszerzési költségeinek fedezésére 1905 évi január 21-én szépen sikerült tancmulatságot rendezett, mely alkalommal felülfizettek a következők: Fuchs Jenő, Schönwiesner Arthur 3—3 koronát, Fljžo János, Grosberger Ignác, Goldsmidt Simon, Molitoris Zoltán, dr. Quirin Leó, Steinhauz Béla, Thomka László 2—2 kor., Bahéry Viktor, Francisci Emil, dr. Hruska János, Hrebenda Agost, Kórách Jenő, N. N., Palkovics Sándor, Paulovics János, Purjesz Ignác, Szolcz Ádám, Sproch A., Szentpétery Aladár, Tóbiak Mihály, Takács János, Ulrich Ferencz, Uraji L. Vitalis Ferencz 1—1 kor. Fogadják a kegyes felülfizetők a rendezőség hálas köszönetét.

Meghívó.

A putnoki hitelbank részv.-társaság
1905. évi február hó 14-én d. u. 2 órákor saját helyiségében tartja

I. évi rendes közgyűlését,
melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése az intézet állásáról.
2. Számadás és mérleg előterjesztése és jóváhagyása.
3. Tiszta jövedelem feletti intézkedés.

Putnok, 1905. január 25.

Az igazgatóság.

Tudomásul! Alapszab. 10. § Közgyűlésben jogérvényes határozat hozatalára legalább 15 részvényes tagnak — kik a részvények egy nyolczadát képviselik — jelenléte szükséges. Ha annyi részvényes jelen nincs, 8 nap alatt az új közgyűlés összehívásának meg kell történni. Ily közgyűlésben az előbb határozatképtelen közgyűlés tárgyai fölött a megjelent részvényesek a személyek és részvényesek számára való tekintet nélkül határozhatnak — A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki részvényeit legalább 14 nappal a közgyűlés előtt, a társaság könyveibe nevére íratta és részvényeit a meg nem esedékes személyekkel együtt legalább 3 nappal Putnokon az intézet pénztáránál és Miskolczon a miskolczi hitelintézetnél letétmenyezte. Ily részvényesek minden egyes öket tulajdonjogilag illető részvény után egy szavazattal bírnak és szavazataikat meghatalmazott részvényes által is gyakorolhatják.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált 1904. évi mérleget a közgyűlés ele terjesztendő jelentéssel együtt, a keresk. törvény rendelkezése szerintü közértelet céljából, az intézet üzlethelyiségében tétetik ki. s ott mai naptól a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A szavazati igazolvány, évi mérleg és jelentés folyó évi február 10-től az intézet helyiségében átvethető.

Építészek figyelmébe.

A paskaházi ev. ref. egyház iskolahelyiség, tanítói lakás és mellékepekleték újonnan való telepitésére

pályázatot hirdet.

Tervrajz és építési feltételek megtekinthetők a paska házi ev. ref. lelkeszi hivatalnál. Ugyanide nyújthatók be a költségvetési pályázatok is 1905. márczius 1. határidővel.

Paskaháza, 1905. január 25.

Kőrösi János,
egyházi gondnok.

Lőkös Sándor,
ev. ref. lelkesz.

Eladó.

A radnóthi fogyasztási és értékesítő szövetkezet vegyes kereskedés és keresmai üzletének hazilag való kezelését mielőbb beszüntetni akarja, esetleg ezen üzletét felszerelésével egyetemben örök áron is eladni fogja, felhívotnak tehát mindazok, a kik erre igényt tartanak, az **igazgatóságnál** személyesen jelentkezzenek.

2—2

Meghívó.

A jolsvai takarékpénztár
részvénytársaság
ez évi közgyűlése

február hó 22-én délutáni 2 órákor fog saját helyiségében megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről teendő vezérigazgatói jelentés.
3. A felügyelő bizottságának a lefolyt évi üzlet számadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése.
4. Az osztalek megállapítása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadás iránti határozathozatal.
6. Esetleges indítványok.

Jolsván, 1905. január hó 25-én.

Hoffmann Miksa s. k.,
vezérigazgató.

1—3

Kiadó lakások.

Rimaszombat legelőnkebb közlekedési vonalán, **a Ferenczy utca 6 sz.** alatti házban egy önállóan átalakított **3 szobás utcza** és egy **2 szobás udvari lakás** mellékhelyiségeivel folyó évi május hó 1-től bérbe kiadó.

Benyó Béla

2—3

Hirdetmény.

5114. sz. — **Szirk** községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 15. és 17. §§ ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. § aiban és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. § a és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. cz. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenséget kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1905. évi augusztus hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személyek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §§ aink eseteiben, — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. § aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1905. évi augusztus hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. : XXXVIII. t. cz. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1905. évi augusztus hó 1-ő napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságául átvethetik.

Kir. írásbíróság mint telekkönyvi hatóság Nagy-rőczen, 1904. évi deczember hó 30-án.

2—3

Deesewffy, kir. járásbíró.

HOLLÓSY JÓZSEF

első és legrégibb temetkező-vállalata
RIMASZOMBATBAN.

Érez- és fakoporsék gyári bizományi raktára.

Bútorkereskedés, asztalos műhely.

Losoncz-utca 21. és Kossuth Lajos-u. 19. sz.
saját házában.

Alapított 1864.

Alapított 1864.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség tudomására, hogy az 1864. évtől fennálló **temetkező-vállalatomban** ez idő szerint az **ország legelső gyáralnak érez- és fakoporsó** készítményeit **birom** raktáron **bizományba**.

Halalozások alkalmával a szomorodott felek **raktáramban** a szükséges összes kellékeket, különféle minőségben és választékban — mérsékelt áron — **fellelhetik**; van raktáron mindenféle alakú és nagyságú, diszes és egyszerű **érez- és fakoporsó, szemfedő, lepedő, fejpárna és fejdísz, harisnya és ozlóp, gyertya** a ravatal körül és az egyházi személyek részére, **sírkoszorú, koszorúszalag** különféle szélesség és színben, **mű- és díszvirág** a koporsó és halottas szoba díszítéséhez stb. stb.

Tartok **halottas kocsikat** egyenruhás szolgazemélyeztetel.

Továbbá ajánlkozom halottkémi jelentés kieszközlésére, sírhely kiásatására, harangoztatás, halottas szobának és környékének feketével való bevonására és díszítésére, gyászjelentések készítése és szétküldésére, az egyházi személyeknek a végtisztesség megadására való felkérésére stb.

Bútorokból nagy raktárt tartok folyton, itt a leg-egyszerűbbtől a legdivatosabb tárgyak is feltalálhatók és minden jutányos áron; igen **alkalmas vásárlás menyasszonyi berendezkedésre**.

Épületi asztalos munkák bármínő kivitelben, a legjobb anyagból **műhelyemben** szintén készül.

Szolgálatkészségemet és raktáram nagy választékát a n. é. közönség jóakarataiba ajánlvá, vagyok

kiváló tisztelettel

HOLLÓSY JÓZSEF,

temetésrendező, bútor- és épületasztalos.

27—*